

Upute za pisanje diplomskoga rada
na Odsjeku za psihologiju
Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu

2021.

Završetak studija definiran je člankom 76. Pravilnika o preddiplomskim i diplomskim studijima Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

Ovim uputama pobliže se definiraju svi koraci u izradi diplomskoga rada opisani u članku 76.

Odobrenje teme diplomskoga rada i izbor mentora

- Za izradu diplomskoga rada tijekom 3. semestra diplomskoga studija student bira mentora i s njim dogovara temu diplomskoga rada. U fakultetskoj referadi predaje **Prijavu teme diplomskoga rada** na Obrascu 1 (Prilog 1) najkasnije do datuma navedena u uputama za tekuću akademsku godinu.
- Mentora može biti isključivo zaposlenik ili vanjski suradnik Fakulteta hrvatskih studija u znanstveno-nastavnom zvanju. Na studentov prijedlog i uz suglasnost nastavnika o kojem je riječ, mentora imenuje vijeće odsjeka. Vijeće Odsjeka za psihologiju na sjednici početkom ožujka evidentira predane zamolbe i teme. U slučaju neprihvatanja studentova prijedloga teme, novi prijedlog teme može se razmotriti najranije na sljedećoj sjednici Vijeća. U slučaju neprihvatanja studentova prijedloga mentora, Vijeće može studentu predložiti drugoga mentora ili mu dati mogućnost da sam odabere drugoga mentora. Ako student prihvati prijedlog Vijeća, sjednica na kojoj je upućen prijedlog navodi se kao sjednica prihvatanja mentora. Ako student ne prihvati prijedlog Vijeća, može u roku od osam dana sam predložiti novoga mentora te će Vijeće pristupiti glasovanju na elektroničkoj sjednici.
- Sumentor može biti isključivo zaposlenik ili vanjski suradnici Fakulteta hrvatskih studija u nastavnom, suradničkom ili stručnom zvanju. Jedinu iznimku od toga pravila mogu činiti slučajevi interdisciplinarnih istraživanja (primjerice, iz područja psihologije i medicine). U tim se slučajevima, uz detaljno obrazloženje, može razmotriti uključivanje sumentora koji nije zaposlenik ni vanjski suradnik Fakulteta hrvatskih studija.
- U pogledu mentorstva i sumentorstva, vanjskim suradnikom smatra se nastavno osoblje koje je navedeno na popisu vanjskih suradnika Odsjeka za psihologiju Fakulteta hrvatskih studija na mrežnim stranicama Fakulteta.
- Prije početka provođenja istraživanja, student je dužan predati **Obrazac s opisom metodoloških i etičkih vidova istraživanja diplomskoga rada**, odnosno Obrazac 2 (Prilog 2) u kojem predlaže i članove povjerenstva za obranu.
- Student skenirane obrasce s potpisom mentora treba poslati na adresu e-pošte odsjek.psihologije@hrstud.hr, nakon čega će se na sjednici Vijeća Odsjeka razmotriti Povjerenstvo za ocjenu i obranu diplomskoga rada te sadržaj obrasca.
- Zajedno s Obrascem 2, student je obavezan poslati i suglasnosti autora za korištenje planiranih instrumenata, iz kojih je vidljivo za koji instrument traži suglasnost, ili potvrdu da je riječ o instrumentu koji je javno dostupan.
- Ako je došlo do promjena u odnosu na prvi predani obrazac (**Prijava teme diplomskoga rada**, Prilog 1) potrebno je ponovo predati i Obrazac 1, uz obrazloženu zamolbu za promjenu teme/mentora.

- Ako student, nakon prihvaćanja Obrasca 2 na sjednici Vijeća Odsjeka za psihologiju promjeni naslov istraživanja, no ostane u okviru iste teme koju istražuje s istom populacijom, dovoljno je da tu promjenu odobri pročelnik Odsjeka te članovi povjerenstva za obranu i ocjenu diplomskoga rada, odnosno nije potrebno da o toj promjeni glasuje i Vijeće Odsjeka za psihologiju, kao što je potrebno u slučaju promjene teme.
- Student koji promjeni naslov rada koji je odobren pri prvom glasovanju o njegovom Obrascu 1, treba predati Obrazac 1 s kasnije odobrenim naslovom pri predaji primjeraka diplomskoga rada u referadu. Povjerenstvo za ocjenu i obranu diplomskoga rada u pravilu ima tri člana, a predsjednik povjerenstva ne smiju biti mentor ni sumentor studenta. Nastavnici trebaju voditi računa o vlastitom opterećenju obavezama vezanim uz vođenje diplomskih radova i sudjelovanje u povjerenstvima za ocjenu i obranu.
- U slučaju da su i mentor i sumentor članovi povjerenstva, povjerenstvo treba imati još tri člana, dakle, ukupno pet članova. Predsjednik povjerenstva mora biti nastavnik u znanstveno-nastavnom zvanju.
- Članovi povjerenstva za ocjenu i obranu diplomskoga rada mogu biti isključivo zaposlenici ili vanjski suradnici Fakulteta hrvatskih studija, izuzev u situaciji sumentoriranja u ranije navedenom slučaju interdisciplinarnih istraživanja, gdje sumentor može biti član povjerenstva.
- Prilikom pripreme istraživanja načelno mogu biti korišteni primjeri informiranoga pristanka i suglasnosti za istraživanje (Prilozi 4 i 5).
- Studenti koji trebaju dozvolu za provođenje diplomskoga rada u ustanovama trebaju napisati posebnu zamolbu (Prilozi 6 i/ili kraća verzija Prilog 7). Zamolbu sastavljaju u suradnji sa svojim mentorom te upućuju pročelniku kako bi bila otisnuta na memorandumu Fakulteta te nakon mentorova potpisa ovjerena službenim pečatom Fakulteta.
- **Studenti koji trebaju ocjenu Etičkoga povjerenstva** Odsjeka za psihologiju moraju to naznačiti u *Obrascu s opisom metodoloških i etičkih aspekata istraživanja diplomskoga rada* (Prilog 2) koji šalju na adresu odsjek.psihologije@hrstud.hr
- U slučaju da mentor procijeni da je potrebna ocjena Etičkoga povjerenstva, osim Obrasca 2 i dozvola za korištenje instrumenata na adresu odsjek.psihologije@hrstud.hr trebaju poslati i cjelokupni instrumentarij na hrvatskom i na izvornom jeziku.
- U tom slučaju, nakon uvjetnoga odobrenja Obrasca 2 na sjednici Vijeća Odsjeka za psihologiju, članovi Etičkoga povjerenstva Odsjeka za psihologiju pažljivo će razmotriti etičke aspekte planiranoga istraživanja u roku od sedam dana od održane sjednice Vijeća Odsjeka za psihologiju te napisati studentu i mentoru svoju ocjenu, uz detaljne prijedloge za izmjene u slučaju potrebe. Ako je riječ o manje važnim primjedbama koje student i mentor uvažavaju ili odbijaju argumentima koje članovi Etičkoga povjerenstva Odsjeka za psihologiju prihvate, kao datum prihvaćanja

Obrasca 2 za taj diplomski rad bilježi se datum sjednice na kojoj je Obrazac uvjetno odobren. Ako je riječ o primjedbama koje u značajnoj mjeri mijenjaju metodologiju rada, student treba poslati novi Obrazac 2 na glasovanje na sjednicu Vijeća Odsjeka za psihologiju.

- Termini sjednica Vijeća Odsjeka za psihologiju bit će obznanjeni svim članovima Vijeća najkasnije sedam dana prije održavanja sjednice. Termini će biti dogovarani sa svim članovima Vijeća Odsjeka te će se pri odabiru jednoga od dvaju predloženih termina izabirati onaj koji je odabrala većina članova Vijeća.

Postupak izrade diplomskoga rada

- Student je obavezan prije početka pisanja rada predati mentoru plan strukture pisanja u pisanome obliku, pri čemu mentor u slučaju potrebe predlaže promjene. Student se pri pisanju rada treba držati dogovorene strukture i po potrebi konzultirati mentora te mu predati najmanje jednu radnu verziju diplomskoga rada tijekom pisanja.
- Struktura i oblikovanje diplomskoga rada treba biti u skladu s uputama navedenim u nastavku.
- Po svom opsegu diplomski rad može imati 50 do 70 kartica.

Postupak ocjene diplomskoga rada

- Prvu verziju diplomskoga rada student šalje mentoru minimalno 60 dana prije planiranoga datuma prijave obrane diplomskoga rada.
- Verzija diplomskoga rada koju mentor odobri šalje se na čitanje i primjedbe članovima Povjerenstva u elektroničkom obliku.
- Članovi Povjerenstva svoje primjedbe i prijedloge daju studentu unutar maksimalno 30 dana.
- Verzije diplomskoga rada koje student predaje mentoru i Povjerenstvu za obranu diplomskoga rada trebaju odražavati u najvećoj mjeri samostalan rad studenta. Student treba pažljivo razmotriti primjedbe koje dobije od mentora i Povjerenstva. Način na koji student integrira primjedbe mentora i Povjerenstva uzima se u obzir prilikom formiranja konačne ocjene pisanoga rada.

Predaja završne verzije diplomskoga rada

- Završna verzija diplomskoga rada (nakon razmotrenih i/ili usvojenih primjedbi i prijedloga svih članova Povjerenstva) predaje se mentoru i članovima povjerenstva u tiskanom obliku na hrvatskom jeziku i na latiničnom pismu. Diplomski rad može biti pisan na jednom od svjetskih jezika ako za to postoje uvjeti i opravdani razlozi. Jedan primjerak diplomskoga rada mora biti predan u elektroničkom obliku u PDF-formatu.

Zakazivanje obrane diplomskoga rada

- Nakon položenoga zadnjega ispita student u referadu donosi indeks na pregled. Ako su izvršene sve obveze dobiva u indeks pečat na kojem piše da može pristupiti obrani diplomskoga rada.
- Mentor nakon unošenja pečata i čitanja rada odobrava studentu uvezivanje radova.
- Mentor dostavlja u referadu **Obrazac za prijavu diplomskoga rada** (e-mailom ili osobno) podatke potrebne za zakazivanje obrane diplomskoga rada u ISVU sustavu:
 - datum odobrenja teme
 - datum predaje rada
 - imena članova Povjerenstva za obranu
 - naziv kolegija u okviru čijega širega područja tema je izrađen rad
 - naslov teme diplomskoga na hrvatskom jeziku
 - naslov teme diplomskoga na engleskom jeziku.
- **Obrazac za prijavu diplomskoga rada** mentor može dobiti u studentskoj službi ili preuzeti s mrežne stranice Fakulteta hrvatskih studija (Prilog 3).
- Nakon što mentor pošalje podatke, student uvezene radove (4 primjerka, od kojih je jedan uvez za knjižnicu obavezno tvrdi, ostali po želji članova povjerenstva) donosi mentoru na potpis i provjeru. Nakon toga potpisane primjerke diplomskih radova student donosi u referadu i jedan rad snimljen na CD-u u PDF formatu za arhivu FHS. Radove referada dostavlja članovima Povjerenstva.
- Student prijavljuje obranu diplomskoga rada na unaprijed predviđenim rokovima za tekuću akademsku godinu
- Datum obrane i sat održavanja mentor može zakazati u referadi najranije 7 dana, a najkasnije 14 dana nakon roka na kojem je student prijavio ispit, odnosno nakon studentove predaje primjeraka rada u referadu.
- Student prije obrane diplomskoga rada mora vratiti sve posuđene knjige u knjižnice koje su mu u indeks tijekom studija stavile žig da kod njih posuđuje.

OPĆE TEHNIČKE UPUTE

Po svom opsegu diplomski rad treba imati od 50 do 60 kartica teksta (jedna kartica je 1800 znakova s razmacima), bez naslovne stranice, sadržaja, sažetka i priloga. Pri tome treba poštivati sljedeće **tehničke karakteristike**:

Font (tip pisma): obavezna potpora svih hrvatskih znakova – Times New Roman (osim naslovnih stranica)

Veličina pisma: 12 tipografskih točaka

Prored: 1,5 redak (*sažetak ima jednostruki prored*)

Lijeva i desna margina: 2,5 cm

Gornja i donja margina: 2,5 cm

Numeriranje stranica (počinje od *sadržaja*): centrirano, dolje

Tekst je obostrano poravnan

Naslovnica ima drukčije rubove!

Podobljanjem (*bold*) označavati glavne naslove, a podnaslove kurzivom (*italikom*) kao i sve riječi na stranom jeziku).

Rad mora sadržavati:

Naslovnicu na jeziku kojim je rad pisan

Sažetak na jeziku na kojem je rad napisan i na engleskom jeziku

Ključne riječi

Sadržaj

Tekst rada (diplomski rad treba sadržavati sve sastavnice svojstvene znanstvenom radu iz područja psihologije: Uvod, Ciljevi i problemi, Metoda, Rezultati, Rasprava)

Zaključak

Popis literature

Prilozi (neobavezno)

U pisanju (posebice kod opisa metode, provedenih analiza i zaključaka) služite se pasivom (istraženo je, utvrđeno je) ili prvom osobom množine (istražili smo, utvrdili smo, otkrili smo...) „Ne preporučuje se prvo lice jednine... jer se time gubi dojam znanstvene objektivnosti i nepristranosti...“ (Milas, 2009; str.76). Uvažite jezična i pravopisna pravila hrvatskoga jezika (primjerice ljestvica-podljestvica umjesto skala-subskala, tijek ili postupak

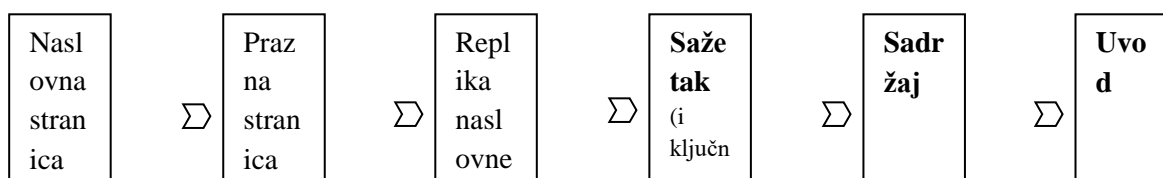
umjesto proces, rub umjesto margina, pojava umjesto fenomen, višedimenzionalno umjesto multidimenzionalno, tjelesni umjesto fizički simptomi, obrada umjesto procesiranje, psihičko zdravlje umjesto mentalno zdravlje). Obratite pažnju na navođenje pojmova koji su psihologiji i srodnim strukama poprimali različite oblike u skladu sa suvremenim poimanjem tih pojmova, poput invalid/osoba s invalidnošću; bolesnici/oboljeli od, ovisnici/osobe koje konzumiraju sredstva ovisnosti

Općenito, sadržaj i uređenje teksta treba biti u skladu s APA 7 -standardima za pisanje znanstvenih radova (*Publication Manual of the American Psychological Association, Seventh Edition*), osim u slučajevima u kojima APA-standardi odstupaju od kulturalnih i jezičnih normi hrvatskoga jezika.

Opća struktura i logika pisanja rada treba slijediti Poglavlje 5 udžbenika *Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima* (Milas, 2005. ili 2009.).

Izgled prvih stranica može se vidjeti u nastavku.

Redoslijed prvih stranica treba biti sljedeći:

Vrste radova:

1. **Empirijski radovi**, koji odgovaraju uvriježenom empirijskom znanstvenom radu: ova kategorija rada može sadržavati idiografski (studija slučaja) ili nomotetički (istraživanja na većem broju sudionika) pristup empirijskomu istraživanju fenomena. Student može koristiti podatke koje je osobno prikupio pod vodstvom mentora, koje je prikupio zajedno s drugim studentima koji provode diplomske radove na srodne teme, također pod vodstvom mentora, kao i od ranije postojeće podatke koje mu mentor ustupi za obradu teme i hipoteza od interesa.
2. **Neempirijski radovi**, primarno pregledni, koji prvenstveno prikazuju status istraživanja ili teorijskoga i numeričkoga modeliranja nekoga relevantnoga psihološkoga fenomena, analiziraju i kritički vrednuju rezultate istoga (kao i probleme u istraživanju i teorijskom te numeričkom modeliranju) te nude smjernice za buduća istraživanja. Napominjemo kako i pregledni rad treba sadržavati sve elemente znanstvenoga izvještavanja: uvod, cilj, metodu, rezultate, raspravu, zaključak i literaturu.

Izgled korica: Hrbat: ime autora godina obrane vrsta rada (diplomski rad)

Prednja strana:

Lijevi rub 3,0 cm

Gornji rub 3,0 cm

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET HRVATSKIH STUDIJA
(Arial 16)

Ime i prezime studenta
(Arial 16)

NASLOV RADA
(Arial 22, Bold)

DIPLOMSKI RAD
(Arial 16)

Zagreb, godina.
(Arial 16)

Donji rub 3,0 cm

Desni rub 3,0 cm

prazno

Drugi list – druga pisana stranica unutar rada (sadržaj isti kao i na koricama, uz dodatak Odsjeka te imena i potpisa mentora i sumentora):

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET HRVATSKIH STUDIJA
ODSJEK ZA PSIHOLOGIJU
(Arial 16)

IME I PREZIME STUDENTA
(Arial 16)

NASLOV RADA
(Arial 22, Bold)

DIPLOMSKI RAD
(Arial 16)

Mentor: *akademski naslovi, ime i prezime

Sumentor:

*znanstveni/nastavni naslovi: dr. sc., doc. dr. sc., izv. prof. dr. sc., prof.dr.sc.;
navesti i sumentora ako postoji

(Arial 16)

Zagreb, godina.
(Arial 16)

Naslov rada na hrvatskom i engleskom jeziku

Sažetak

[U opsegu od 200 do 300 riječi navesti cilj istraživanja, opis uzorka sudionika, mjerni instrument, način prikupljanja podataka i osnovne istraživačke nalaze.]

*prored 1

Ključne riječi: [3-5 najrelevantnijih pojmova vezanih uz temu diplomskoga rada]

Abstract

[...]

Keywords: [...]

Sadržaj

Ne duži od 1 stranice.

Uvod

Ne duži od 1/3 ukupnoga broja stranica samog teksta.

U uvodnom dijelu potrebno je argumentirati relevantnost istraživačkoga problema, odnosno pružiti čitateljima informacije zbog čega je potrebno provesti istraživanje te koji su teorijski (i/ili praktični) razlozi koji potiču na njegovu provedbu. Zatim je potrebno osvrnuti se na postojeću bazu znanja, odnosno prethodno provedena istraživanja vezana uz cilj i/ili probleme diplomskoga rada. Pregled prethodnih spoznaja treba učiniti s mjerom, tj. usmjeriti se na relevantne radove i dovesti bilo probleme, bilo metodu, bilo ishode tih istraživanja i teorijskih pretpostavki u vezu s ciljem i problemima diplomskoga rada. U završnom dijelu uvoda potrebno je zaključiti iz čega proizlaze ciljevi diplomskoga rada.

Cilj i problemi

Općenito je potrebno navesti glavni cilj istraživanja, taksativno navesti probleme čijim odgovaranjem se ostvaruje cilj istraživanja (osim u kvalitativnim istraživanjima, u kojima je dovoljno navesti cilj). U okviru problema, ako je procijenjeno primjerenim za istraživačke probleme, potrebno je precizirati istraživačke hipoteze (nul-hipoteze ili direktivne hipoteze, ovisno o nalazima prethodnih istraživanja) čijim testiranjem se dobivaju argumenti za empirijski odgovor na pripadni problem.

Metoda

Metoda rada treba biti usklađena s ciljem i problemima istraživanja. Primjerice, ako je cilj utvrditi uzročno-posljedični odnos, nužno je osmisлити eksperimentalni nacrt. Pri osmišljavanju važno je uzimati u obzir i Kodeks etike psihološke djelatnosti te mišljenje članova Etičkoga povjerenstva Odsjeka za psihologiju, ako se radi o posebno osjetljivim skupinama. Treba voditi računa o osiguravanju anonimnosti sudionika ili povjerljivosti u odnosu s njima te

traženju pristanka za sudjelovanje: primjerice, od institucije u kojoj se provodi istraživanje, kao i od roditelja/skrbnika skladu sa odredbama o zaštiti maloljetnika i osobnih podataka (Prilozi 4-6). Također je važno planirati načine zaštite povjerljivosti podataka, način čuvanja podataka te hoće li i kako biti dana povratna informacija sudionicima istraživanja.

Sudionici

Navesti karakteristike uzorka – broj, spol, dob sudionika i sve ostale relevantne karakteristike uzorka koje su bitne za postavljene probleme i valjanost istraživanja. Pri opisu uzorka koristiti najnižu razinu općenitosti koja ne narušava anonimnost sudionika (npr. "Sudionici su učenici jedne srednje škole/tehničke škole/gimnazije na području Zagreba" ili "...s jednoga fakulteta iz područja društvenih znanosti"). Navesti podatke o eventualnom odustajanju/osipanju sudionika, kao i o udjelu sudionika koji jesu ili nisu pristupili istraživanju nakon upućene im zamolbe. Potrebno je istaknuti ukupan broj sudionika obuhvaćenih istraživanjem te ukupni broj sudionika koji je uključen u analize podataka te objasniti ako se razlikuju.

Instrumenti/ Operacionalizacija konstrukata i mjera

Za svaki korišteni instrument treba imati odgovarajuće dopuštenje autora ili izdavača, odnosno potvrdu o javnoj dostupnosti instrumenta ako je riječ o javno dostupnom instrumentu.

Navesti ime instrumenta na hrvatskom jeziku (u zagradi navesti *originalni naziv instrumenta na stranom jeziku*), autore instrumenta, što instrument mjeri, koje ljestvice su korištene, način odgovaranja na čestice i formiranja rezultata te pouzdanost korištenih ljestvica. U slučaju da se radi o javno dostupnome instrumentu, potrebno je navesti i primjere čestica, dok u slučaju da se radi o instrumentu koji je autorski zaštićen, to nije dozvoljeno.

Ako se radi o standardiziranim instrumentima, navesti relevantne mjere pouzdanosti i konstruktne valjanosti iz priručnika te pouzdanost/konstruktne valjanosti dobivenu na podacima diplomskoga rada (osim ako je tema rada provjera metrijskih karakteristika nekoga instrumenta, onda je u ovom dijelu dovoljan samo podatak iz priručnika jer će se metrijske karakteristike na uzorku sudionika istraživanja diplomskoga rada obraditi u Rezultatima,

Raspravi i Zaključku). Kod nestandardiziranih instrumenata obavezno navesti pouzdanost i konstruktivnu valjanost dobivenu na uzorku iz diplomskog rada.

Napomena: Instrumente koji nisu zaštićeni autorskim ili izdavačkim pravima potrebno je priložiti radu.

Postupak

Potrebno je **detaljno** opisati tijek provođenja istraživanja, sve relevantne čimbenike koji utječu na rezultate i valjanost zaključivanja. Postupak treba sadržavati dovoljno informacija za ponavljanje istraživanja od strane drugih istraživača i/ili timova

Potrebno je navesti i opis formiranja grupa sudionika te izvore i načine kontrole relevantnih čimbenika.

Treba navesti uputu sudionicima te način (usmeni ili pisani) na koji je ona prezentirana sudionicima. Ona ne treba biti navedena doslovno ako ne sadrži neke specifičnosti ili eksperimentalnu manipulaciju, a ako je ona dugačka i istraživanje složeno, moguće je cjelovitu uputu staviti u *Prilog*.

Potrebno je opisati načine zaštite anonimnosti ili povjerljivosti, osiguravanja dobrovoljnosti i pribavljanja potrebnih dozvola.

Rezultati

Ovaj dio uključuje prikaz prikupljenih podataka uz odgovarajuće postupke njihove obrade te obrazloženje korištenih statističkih analiza ako su nestandardne ili korištene na nestandardni način. Rezultate treba organizirati prema problemima te ih kratko komentirati, ali bez ulaženja u detaljniju analizu koja je dio Rasprave.

Za svaki prikaz rezultata treba odabrati pristup koji će na najjasniji način dati najviše informacija; tekstualno, tablično ili grafički. Nazivi varijabli pišu na hrvatskom jeziku i hrvatskim pravopisom (primjerice decimalni znak u hrvatskom je decimalni zarez, a ne točka).

Iste rezultate ne prikazuje se i tablično i grafički, ne ponavljaju se iste informacije u više tablica i ne ponavljaju se brojčane vrijednosti u tekstu ako su navedene u tablici.

Upute za Tablično i grafičko prikazivanje

Tablice

Ako je riječ o samo jednom izdvojenome nalazu (npr. korelaciji između samo dvije varijable), on se ne navodi se tablično, nego samo u tekstu. Iznad svake tablice navodi se redni broj i naslov. Naslov mora biti informativan, ali kratak (npr. što se prikazuje i na kojim grupama sudionika). Ako postoje oznake u tablicama koje nisu same po sebi razumljive, treba ih objasniti u legendi.

- Tablica treba biti lijevo centrirana na stranici, a naslov tablice nalazi se iznad tablice, centriran lijevo. Veličina slova u naslovu tablice je 11, a pored teksta je 1.
- Vrijednosti u redovima/stupcima treba logički poredati (npr. *prvo se prikaže aritmetička sredina, pa onda standardna devijacija, a ne obrnuto*).
- Uobičajeno je isticanje statističke značajnosti sa zvjezdicom (npr. * $p < 0,05$ ** $p < 0,01$; to treba navesti u legendi/napomenama).
- Tablica bi obično trebala biti iznad teksta koji se referira na tu tablicu, a navođenje tablice u tekstu (i grafičkih prikaza) radi se preko rednoga broja (npr. vidi tablicu 2; ili u tablici 2 nalaze se rezultati).
- Najčešće korišteni stil tablica u znanstvenim časopisima je bez vertikalnih linija (vidi primjere).

Tablica 1. *Deskriptivni podatci nekih oblika percipiranoga roditeljskoga ponašanja, ovisno o spolu sudionika*

	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
Očeva toplina-prihvaćanje			
Mladići	157	27,1	4,23
Djevojke	157	28,8	3,78
Majčina toplina-prihvaćanje			
Mladići	147	26,0	4,88
Djevojke	157	26,0	5,67
Očeva agresivnost-neprijateljstvo			
Mladići	154	8,3	2,66
Djevojke	158	8,4	3,02
Majčina agresivnost-neprijateljstvo			
Mladići	149	8,6	3,45
Djevojke	153	8,3	3,06
Očeva indiferentnost-zanemarivanje			

Mladići	155	9,0	3,08
Djevojke	157	8,8	2,88
Majčina indiferentnost-zanemarivanje			
Mladići	153	10,2	3,58
Djevojke	157	5,1	2,08

Tablica 2. Rezultati analize varijance ponovljenih mjerenja vremena početka spavanja u ovisnosti o spolu, dobu dana i smjeni

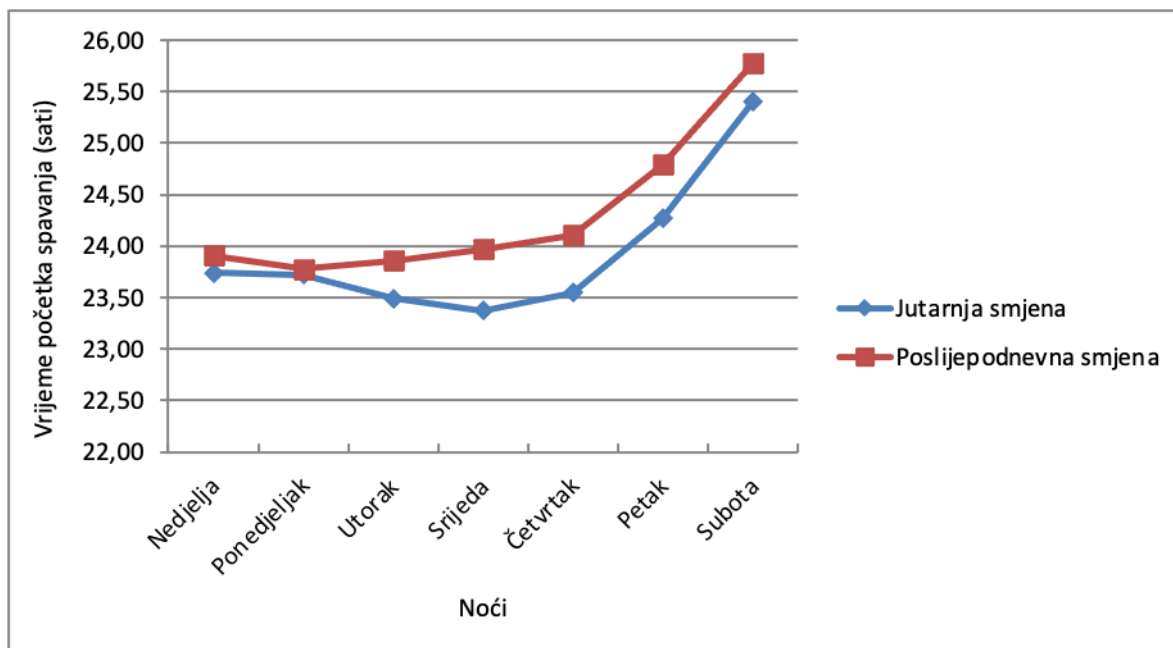
Izvor varijabiliteta	Suma kvadrata	df	Srednji kvadrat	F
Između sudionika				
Spol	0,635	1	0,635	0,639
Pogrješka	88,466	89	0,994	
Unutar sudionika				
Noć	550,496	3,163	174,063	65,495**
Noć x Spol	4,880	3,163	1,543	0,581
Pogrješka (Noć)	748,059	281,474	2,658	
Smjena	44,871	1	44,871	39,077**
Smjena x Spol	0,906	1	0,906	0,789
Pogrješka (Smjena)	102,196	89	1,148	
Noć x Smjena	11,286	4,199	2,688	2,494*
Noć x Smjena x Spol	2,614	4,199	0,622	0,578
Pogrješka (Noć x Smjena)	402,679	373,747	1,077	

Napomena: ** $p < 0,01$, * $p < 0,05$

Ako je potrebna napomena, treba je staviti ispod, odnosno u legendi tablice. Veličina slova u napomeni je 10, a prorijed teksta je 1.

Grafički prikazi

- Grafički prikazi trebaju biti jednostavni, bez previše detalja, te moraju biti izrađeni sukladno pravilima deskriptivne statistike.
- Grafički prikaz treba biti centriran na stranici.
- Redni broj i naslov grafičkoga prikaza (slike) nalazi se ispod grafičkoga prikaza.
- Nakon rednoga broja dolazi točka. Veličina slova i pored naslova grafičkoga prikaza isti je kao i kod tablica (prored 1, veličina slova 11). Vidi primjer.

Slika 1. Vrijeme početka spavanja kroz sedam noći vezanih uz jutarnju i poslijepodnevnu smjenu

Statistički simboli i statističke vrijednosti u tekstu

- svi statistički simboli, kako u tablicama tako i u tekstu, pišu se *kosim slovima (italik)*, osim grčkih slova; ako se statistički simboli koriste u tekstu, moraju sadržavati toliko informacija da čitatelji u potpunosti mogu razumjeti tekst.
- kao decimalnu "točku" treba koristiti decimalni „zarez“ prema Hrvatskome pravopisu, što je različito od APA standarda.
- ukoliko se radi o vrijednosti manjoj od 1, ispred decimalnog zareza piše se 0 (npr. $p < 0,01$, a ne $p < ,01$ ili $r = 0,65$, a ne $r = ,65$).

Primjeri:

- kod analize varijance: $F(2,60) = 8,15; p < 0,01$ (2 i 60 su stupnjevi slobode)
- za t-test: $t(87) = 1,30; p > 0,05$ (87 su stupnjevi slobode)
- za Pearsonov koeficijent korelacije: $r = 0,65; p < 0,01$
- za Hi-kvadrat: $\chi^2(5, 100) = 8,73; p < 0,01$ (5 su stupnjevi slobode, a 100 veličina uzorka)

Popis često upotrebljivanih univerzalnih statističkih oznaka

simbol	značenje	simbol	značenje
N	ukupan broj sudionika istraživanja	R	koeficijent multiple korelacije
n	broj sudionika u poduzorku	b_i	nestandardizirani koeficijent u multiploj regresiji
M	aritmetička sredina	β_i	standardizirani koeficijent u multiploj regresiji
$Mdn (C)$	medijan	F	Fisherov F-statistik
D	mod	SS	suma kvadrata
SD	standardna devijacija	MS	prosječni kvadrat
q	poluinterkvartilni raspon	t	t-test (ili t-statistik)
Q	kvartil	p	vjerojatnost
min, max	minimalna, maksimalna vrijednost	z	z-vrijednost i z-statistik
C	centili	χ^2	hi kvadrat
df	stupnjevi slobode	Φ_c	Cramerov phi koeficijent povezanosti
r	Pearsonov koeficijent korelacije	Σ	suma
τ	Tau koeficijent rang korelacije	α_c	Cronbach alpha indeks unutarnje konzistencije
r_s	Spearmanova rang korelacija	d	Cohenova veličina učinka
r_{pb}	point-biserijalna korelacija	W	Kendallov koeficijent konkordancije
			Kolmogorov Smirnovljevi test normalnosti distribucije
		KS_z	

Napomena: u navođenju rezultata neparametrijskih testova sugerira se korištenje kratica/simbola iz korištenih statističkih programa uz navođenje opisa kratice

Rasprava

U raspravi se više ne iznose ili ponavljaju statistički podaci izneseni u Rezultatima. Rezultati se tumače s obzirom na hipoteze (ako su one postavljene), usporedbe sa sličnim istraživanjima i obrazlaganje eventualno neočekivanih rezultata putem eventualnih metodoloških slabosti istraživanja.

Rasprava je dio diplomskoga rada u kojem se pruža značenje dobivenim rezultatima i ishodima istraživanja. To je značenje moguće pružiti u odnosu na početna očekivanja, na postojeće stanje u istraživanom području i očekivani razvoj istraživačkoga područja.

Raspravu se može strukturirati po postavljenim istraživačkim problemima ili po teorijskoj važnosti spoznaja. Također, u raspravi je potrebno sagledati dobivene ishode istraživanja i iz suprotstavljenih teorijskih perspektiva te po potrebi pružiti alternativna ili drugačija objašnjenja. U ovom djelu treba se osvrnuti na moguće slabosti provedenoga istraživanja te predložiti ideje za dodatna istraživanja. Potrebno se osvrnuti na način i moguće implikacije provedbe istraživanja te predložiti izmjene, poboljšanja i prijedloge budućih istraživanja i istraživačkih problema koji se čine teorijski važnim. Preporučuje se sagledati moguće praktične implikacije ishoda istraživanja.

Zaključak

Sažeto i jasno odgovoriti na postavljene probleme, temeljeno na rezultatima i činjenicama iznesenim u radu.

Literatura

Popis referencija (korištene literature)

- Literaturu čine znanstveno relevantne referencije, a u manjoj mjeri ju mogu činiti i podatci službenih institucija. U opravdanim slučajevima, mogu se koristiti i drugi izvori, uz nužan dodatan kritički odnos prema njima.
- Poglavitito se trebaju koristiti empirijski radovi koji nisu stariji od 10 godina, osim ako je riječ o radovima najutjecajnijih psihologijskih teorija.
- Redoslijed referencija treba pisati abecednim redom, prema prezimenu prvoga autora, bez rednih brojeva.
- Ako isti autor ima više referencija, prvo se pišu one koje su novijega datuma.
- Ovisno o vrsti izvora, struktura pisanja pojedine referencije ponešto je drugačija.
- Ako je referencija duža od jednoga reda, tekst u ostalim redovima se uvlači (opcija viseće „hang“ u Wordu) za 1 cm. Prored unutar pojedine referencije je 1, a između referencija treba ostaviti razmak.
- U literaturi diplomskoga rada se ne navode sekundarne referencije, dakle navodite samo onu literaturu koju ste imali dostupnu i koristili je u tekstu diplomskoga rada.

Primjer popisa literature:

Martin, M. O. i Morgan, M. (1994). Reading literacy in Irish schools: A comparative analysis. *Irish Journal of Education*, 26(1), 3-101.

Oldham, E. (1989). Is there an international mathematics curriculum? U B. Greer i G. Mulhern (ur.), *New directions in mathematics education* (str. 185-224). Routledge.

Tierney, R. J., Carter, M. A. i Desai, L. E. (1991). *Portfolio assessment in reading-writing classrooms*. Norwood, MA: Christopher-Gordon.

- Za radove objavljene od 2000. godine nadalje potrebno je navesti i DOI.

Izvorni znanstveni članci u časopisu

(Prezime autora, inicijal imena. (godina izdavanja). Naslov rada. *Naslov časopisa, volumen časopisa, stranice.*)

- *Jedan autor*

Zeichner, K. (1987). Preparing reflective teachers: An overview of instructional strategies which have been employed in preservice education. *International Journal of Education Research*, 11(5), 565-575.

- *Više autora*

Martin, M. O. i Morgan, M. (1994). Reading literacy in Irish schools: A comparative analysis. *Irish Journal of Education*, 26(2), 3-101.

Knjige

(Prezime(na) autora, inicijal imena. (godina izdavanja). *Naslov knjige*. Ime izdavača.

Tierney, R. J., Carter, M. A. i Desai, L. E. (1991). *Portfolio assessment in reading-writing classrooms*. Christopher-Gordon.

Nunnally, J. C. i Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric theory* (3rd edition). McGraw-Hill.

- *Poglavlje u knjizi*

(Prezime autora, inicijal imena. (godina izdavanja). Naslov poglavlja u knjizi. Urednik(ci) ako postoje najprije inicijal(i) imena, a potom prezimena (ur.), *naslov knjige ili zbornika*, stranice teksta koji se citira. Ime izdavača.

Oldham, E. (1989). Is there an international mathematics curriculum? U B. Greer i G. Mulhern (ur.), *New directions in mathematics education* (str. 185-224). Routledge.

Doktorske disertacije, magisteriji, diplomski radovi

(Prezime autora, inicijal imena. (godina obrane). *Naslov rada*. Mjesto i institucija obrane.

Milas, G. (1998). *Korelacijska i eksperimentalna studija odnosa temeljnih dimenzija društvenih stavova, ličnosti i društvene poželjnosti*. Neobjavljena doktorska disertacija. Zagreb: Filozofski fakultet.

Rihtar, S. (1998). *Ratni kontekst i temeljne dimenzije socijalnih stavova*. Neobjavljeni magistarski rad. Zagreb: Filozofski fakultet.

Elektronički izvori

(Prezime autora, inicijali imena. (godina izdanja). *Naslov rada*. Datum pribavljanja, Internet adresa.)

Šverko, B. (2000). *Vodič kroz zanimanja - elektroničko izdanje: prilozi vrednovanju profesionalnog usmjeravanja putem Interneta*. Pribavljeno 30. 10. 2009. s adrese <http://knjiznice.ffzg.hr/info.html#psiho>.

- ako ne postoji autor: Naslov (godina). Pribavljeno 5.12.2009. s adrese <http://.....>
- ako ne postoji godina: Autor (n.d.). *Naslov*. Pribavljeno 5.12.2009. s adrese <http://.....> ili naslov (n.d.). Pribavljeno...

Pravni izvori

(Ime zakona. *Narodne novine*, br. broj(evi) zakona.)

Obiteljski zakon. *Narodne novine*, br. 116/2003, 25/2013.

Citiranje literature - navođenje autora u tekstu

- Autori čiji radovi, definicije, klasifikacije, rezultati istraživanja su citirani u tekstu diplomskoga rada, trebaju biti navedeni i u popisu literature i obrnuto, tj. autori čiji radovi, knjige su navedeni u literaturi moraju biti citirani i u samom tekstu.
- Potrebno je **pravilno citirati** izvore podataka navedene u tekstu diplomskoga rada i u literaturi.
- **Citiraju se:** definicije, klasifikacije, (rezultati) istraživanja nekoga autora, autorove doslovne riječi i sl.
- **Nije potrebno citirati:** rečenice, objašnjenja koja se mogu opisati i vlastitim riječima.

Primjeri:

- *Istraživanje Wegenera i suradnika (1994) podržava teoriju...*
- *Iako postoje i leksička istraživanja rezultati kojih odstupaju od velepetoroga modela (Boies i sur., 2001; Church i sur., 1998; Di Blas i Forzi, 1998; Saucier i sur., 2005; Szirmak i De Raad, 1994), a pitanje koja...*
- *Primjenom takvoga instrumenta uvelike se smanjuje dvosmislenost i automatizam u odgovorima (Wilson i Patterson, 1968).*

- *Već su i neki od pionirskih radova (Eysenck, 1944; Ferguson, 1939) pokazali kako se društveni stavovi koje pojedinci zastupaju ne javljaju izdvojeno i nepovezano.*
- Ako autori imaju isto prezime, onda se dodaje i inicijal imena:
npr. (E. Johnson, 2001; L. Johnson, 1998).
- Ako se u tekstu spominje istraživanje većega broja autora (3 i više) treba napisati samo prezime prvog autora te dodatak *i sur.* (primjerice: *Aronson i sur., 2005*).
- Kad se prezime prvoga autora + *i sur.* piše kao dio teksta, onda treba pisati prezime prvoga autora i suradnici (primjerice: *Aronson i suradnici (2005) navode kako ...*), a kad je u zagradi, onda se piše kratica *i sur.*
- Kada je autor rada neka ustanova ili organizacija, obično citiramo ime te ustanove u cijelosti. S obzirom na to da su imena nekih ustanova duga i nespretna za uzastopno citiranje, nakon prvoga citiranja ga možemo skratiti (ako već ne postoji uvriježeni akronim), kada mislimo da će to biti jasno.
- Ako se radi o doslovnom citatu, potrebno ga je staviti pod navodne znakove, i navesti stranu rada na kojoj se nalazi:

"Činjenica da okolno svjetlo mijenja doživljenu svjetlinu nekoga ciljnoga objekta, sugerira da je na djelu neka vrsta prostorne interakcije" (Coren i sur., 2003; str. 109).

Sekundarne referencije

- Kada se u tekstu diplomskoga rada navodi neko istraživanje koje nije pronađeno u originalu, tada treba navesti ime autora koji je prvi naveo neke rezultate, a onda i autora u čijoj je publikaciji ta informacija pronađena. Npr.:

Smith i Kline (1992, prema Garder, 2002) pronašli su da...

- Stavite godinu i zarez iza godine (iako odstupa od APA preporuka).
- U popisu referencija za ovakav slučaj treba navesti posrednu (*onu koju ste čitali*) publikaciju (*Garder, 2002*).

- Ako se želi specifičnije naglasiti neka informacija, npr. stranica na kojoj je nešto pronađeno, ta se informacija može navesti (*Smith i Kline, 1999, prema Gardner, 2002, str. 191, ili poglavlje IV*).
- **Pogrješan način** navođenja referencija u tekstu, kada Bandura nije naveden kao primarna referencija:
 - ~~*U prilog objašnjenju utjecaja neuspjeha na stanje organizma ide i Bandurina teorija samotvornosti. Naime, Bandura (1977) tvrdi da osobe mogu doživjeti neuspjeh uspoređujući se s drugima s kojima se mogu identificirati. Ako osoba koja opaža model ne uspije na identičan ili sličan način reproducirati modelovo ponašanje, kod nje se ne će razviti osjećaj samotvornosti. Također, osjećaj manje djelotvornosti se može javiti i u situacijama kada osobu pokušavamo uvjeriti da je sposobna nositi se s teškom situacijom, a ona nakon pokušaja doživi neuspjeh (prema Beck, 2003).*~~
- **Točan način** navođenja referencija u tekstu, kada Bandura nije naveden kao primarna referencija:
 - *Naime, Bandura (1977, prema Beck, 2003) tvrdi da osobe mogu doživjeti neuspjeh uspoređujući se s drugima s kojima se mogu identificirati. Ako osoba koja opaža model ne uspije na identičan ili sličan način reproducirati modelovo ponašanje, kod nje se ne će razviti osjećaj samotvornosti. Također, osjećaj manje djelotvornosti se može javiti i u situacijama kada osobu pokušavamo uvjeriti da je sposobna nositi se s teškom situacijom, a ona nakon pokušaja doživi neuspjeh.*
- Primjer u **iznimnim** situacijama kada **nije navedena godina uz autora**:
 - *Naime, Bandura (prema Beck, 2003) tvrdi da osobe mogu doživjeti neuspjeh uspoređujući se s drugima s kojima se mogu identificirati. Ako osoba koja opaža model ne uspije na identičan ili sličan način reproducirati modelovo ponašanje, kod nje se ne će razviti osjećaj samotvornosti. Također, osjećaj manje djelotvornosti se može javiti i u situacijama kada osobu pokušavamo uvjeriti da je sposobna nositi se s teškom situacijom, a ona nakon pokušaja doživi neuspjeh.*
- **Sekundarno citiranje svesti na najmanju moguću mjeru!**

- Citiranje pravnih izvora u tekstu: (Obiteljski zakon, NN 116/03, čl. 11. st. 1.).

Dodatne upute za pisanje preglednoga diplomskoga rada

1. *Uvod*: Treba imati istu formu i sastavnice kao i empirijski rad, no relativno najveći naglasak potrebno je staviti na navođenje najvažnijih istraživanja koja su relevantna za promatrani psihologijski fenomen te koja ukazuju na sve relevantne čimbenike koji isti fenomen određuju.
2. *Cilj i problemi*: Cilj bi trebao biti sustavan prikaz istraživanja ili teorijskoga modeliranja promatranoga psihološkoga fenomena, njihovo kritičko vrednovanje i predlaganje smjernica za sveobuhvatnije istraživanje i poimanje dotičnoga fenomena. Problemi bi se mogli formulirati kao npr. kritičko vrednovanje postojećih istraživanja promatranoga fenomena, izvođenje smjernica za buduća istraživanja istoga ili predlaganje novoga modela promatranoga fenomena.
3. *Metoda*: Opisati vrstu korištene literature (koje vrste izvora su uključene i koliko njih – izvorni znanstveni radovi, pregledni radovi, udžbenički tekstovi, enciklopedije, monografije, internet-tekstovi, i drugo) i kriterij njena odabira (prema razdoblju istraživanja ili teorijskoga modeliranja fenomena, prema ciljnoj populaciji, prema vrsti i kategoriji časopisa ili druge publikacije, itd.).
4. *Rezultati i rasprava*: Predstavlja analizu i kritičko vrednovanje postojećih istraživanja promatranoga fenomena uz poseban osvrt na pripadnu metodologiju i probleme koji ograničavaju doseg dobivenih nalaza. Dodatno je potrebno logički sintetizirati prikazane nalaze, vrednovati njihovu konzistentnost i ponuditi rezultatni zaključak o fenomenu. Konačno, potrebno je ponuditi moguće smjernice budućih istraživanja fenomena (u cilju njegova sveobuhvatnijega poimanja), a u okviru toga moguće je iznijeti i novi/izvorni model istoga (jer njegovo testiranje jest jedna od spomenutih smjernica).
5. *Zaključak*: Sažeto formulirati rezultatnu ocjenu statusa promatranoga fenomena i probleme postojećih istraživanja iz kojih je ta ocjena izvedena te jezgrovito iznijeti smjernice za buduća istraživanja dotičnoga fenomena.

Važne poveznice

Studentski obrasci

<http://www.hrstud.unizg.hr/dokumenti-i-obrasci>

Struktura istraživačkoga rada i citiranje literature prema APA priručniku:

<http://owl.english.purdue.edu/owl/resource/560/01/>

Kodeks etike psihološke djelatnosti:

http://www.psiholoska-komora.hr/static/documents/dok_kodeks_etike.pdf

Etički kodeks Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju RH (OEZVO),

Etički kodeks Sveučilišta u Zagrebu i Etički kodeks istraživanja s djecom

https://www.hrstud.unizg.hr/znanost/istrazivacka_etika

Definicije i smjernice za izbjegavanje plagijarizma:

<http://www.hrstud.unizg.hr/images/50014335/Izbjegavanje%20plagiranja.pdf>

Prilog 1. Obrazac Prijava teme završnoga/diplomskoga rada

Izvorni obrazac možete pridići u Službi za nastavu i studente i pronaći na sljedećoj stranici:

<http://www.hrstud.unizg.hr/dokumenti-i-obrasci>

Obrazac obuhvaća sljedeće informacije:

PRIJAVA TEME ZAVRŠNOGA/DIPLOMSKOGA RADA

Ime i prezime:	
SMJER:	
SMJER NA KOJEM SE BRANI RAD:	
MATIČNI BROJ:	
JMBAG:	

Naslov teme:	
Naslov teme na engleskom:	
Mentor:	

Obrazloženje teme:

--

Datum:	
Potpis studenta:	
Potpis *mentora:	

* Nastavnik može biti mentor ako je izabran u znanstveno–nastavno zvanje (čl. 75. st. 5. i čl. 76. st. 6. Pravilnika o studiranju na FHS)

Datum sjednice prihvatanja teme:	
----------------------------------	--

Promjena naslova ili druge napomene:

Prilog 2. Obrazac s opisom metodoloških i etičkih aspekata istraživanja diplomskoga rada**Ispunjava student*:****Ime i prezime studenta:****Ime i prezime mentora:****Sumentor:****Prijedlog povjerenstva za ocjenu i obranu diplomskoga rada (dva člana):****Naslov istraživanja/diplomskoga rada:****Obrazloženje i cilj istraživanja te relevantnost problema na teorijskoj i/ili praktičnoj razini:****Metoda** (*sudionici, instrumenti, postupak*):**Zaštita sudionika** (*dozvole institucija, formulacija i način pribavljanja informiranoga pristanka, način pristupa sudionicima, način osiguravanja anonimnosti i povjerljivosti tijekom cijeloga istraživačkoga procesa, način čuvanja podataka, povratna informacija sudionicima*):

Ostvaruje li se istraživanjem izravna korist za sudionike? Da Ne
 Ako *Da*, objasniti

Uključuje li istraživanje potencijalnu štetu/rizik za sudionike? Da Ne
 Ako *Da*, objasniti

Nositelji autorstva diplomskoga rada i publikacija (*imena i prezimena*):**Ispunjava mentor** (*zaokružiti*):

- a. Odobrava se provođenje opisanoga istraživanja u svrhu izrade diplomskoga rada. Na temelju uvida u nacrt i plan pripreme i provođenja istraživanja te u etičke aspekte istraživanja, mentor potvrđuje kako istraživanje udovoljava etičkim načelima propisanim *Kodeksom etike psihološke djelatnosti, Etičkim kodeksom Sveučilišta u Zagrebu, Etičkim kodeksom Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju* te drugim odgovarajućim strukovnim etičkim kodeksima ako postoje.
- b. Zatražiti mišljenje nadležnoga Etičkoga povjerenstva (*Etičkoga povjerenstva Fakulteta hrvatskih studija ili Etičkoga povjerenstva Odsjeka za psihologiju*).
U tom slučaju je prijavi potrebno priložiti Obavijest za sudionika s formulacijom pribavljanja informiranoga pristanka te mjerne instrumente (upitnike, strukturu intervjua i sl.) koji će se koristiti u istraživanju. U slučaju da instrumenti u trenutku prijave nisu dovršeni, student je dužan dostaviti ih Povjerenstvu radi konačne prosudbe etičnosti prije početka istraživanja.

Datum_____
Potpis mentora

* Izričaji se koristi u ovom dokumentu u kojima se koristi gramatički muški rod podjednako se odnose na osobe muškoga i ženskoga spola.

Prilog 3. Obrazac za prijavu obrane diplomskoga rada

Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu
Borongajska 83d
Zagreb

PRIJAVA
Obrana diplomskoga rada

Student/ica: _____

Studij: _____

Matični broj studenta: _____

Mentor/ica: _____

Datum odobrenja teme: _____

Datum predaje rada: _____

Imena članova Povjerenstva za obranu: 1. _____, predsjednik

2. _____, član

3. _____, član – mentor

Naziv kolegija na kojem je izrađen rad: _____

Naslov teme diplomskoga rada na hrvatskom jeziku: _____

Naslov teme diplomskoga rada na engleskom jeziku: _____

Datum, sat i mjesto obrane rada: _____

Zagreb,

Mentor:

* Izričaji se koristi u ovom dokumentu u kojima se koristi gramatički muški rod podjednako se odnose na osobe muškoga i ženskoga spola.

Prilog 4. Primjeri informiranoga pristanka*Primjer 1.***Obavijest za sudionika**

Poštovani,

trenutno sudjelujete u istraživanju koje se povodi u sklopu izrade studentskoga rada studentice _____ pod naslovom _____ (navesti), čiji je mentor _____.

Molimo Vas da pažljivo pročitate ovaj obrazac za pristanak za sudjelovanje u kojem se objašnjava što istraživanje uključuje. Ako Vam bilo koji dio ovoga obrasca nije jasan molimo Vas da se obratite ispitivaču da Vam to objasni. Vaše sudjelovanje u ovom ispitivanju je dobrovoljno i u bilo kojem trenutku možete prekinuti sudjelovanje bez posljedica. Istraživanje je u potpunosti anonimno, nigdje se ne traži Vaše osobno ime, a podatci će se voditi pod identifikacijskim brojem. Ako Vas budu zanimali rezultati provedenoga istraživanja možete se javiti na niže naveden kontakt.

Ako se odlučite sudjelovati u ovom istraživanju od Vas će se tražiti da potpišete ovaj obrazac i naznačite datum.

Tijekom redovite kontrole bit ćete zamoljeni da ispunite jedan upitnik u trajanju od 10 minuta.

U istraživanju sudjeluju odrasle osobe, starije od 18 godina, oboljele od _____ (navesti). Ovo istraživanje ne uključuje nikakav rizik. Sve dodatne informacije možete dobiti na: _____ (ime i prezime, e-mail).

Suglasnost za sudjelovanje u istraživanju

1. Potvrđujem da sam dana _____ u _____ pročitala/pročitao Obavijest za sudionika za znanstveno istraživanje pod nazivom "_____" , te sam imala/imao priliku postavljati pitanja.
2. Razumijem da je sudjelovanje dobrovoljno i da se iz sudjelovanja mogu povući u bilo koje vrijeme, bez navođenja razloga i bez ikakvih posljedica za zdravstveno stanje ili pravni status.
3. Pristajem da se rezultati dobiveni istraživanjem mogu koristiti u znanstvene svrhe, isključivo anonimno.
4. Želim i pristajem sudjelovati u navedenom znanstvenom istraživanju.

Vlastoručni potpis: _____

Mjesto i datum: _____

Primjer 2.**Pristanak na sudjelovanje u istraživanju****Naziv istraživanja:****Istraživač/ica** (ime i prezime, kontakt): _____**Mentor/ica** (ime i prezime, kontakt): _____**Svrha/cilj istraživanja:** _____

Postupak istraživanja: Tijekom istraživanja od Vas će se tražiti da ispunite upitnik koji sadrži pitanja o Vašim općim demografskim podacima, o _____ (navesti što). Istraživanje je u potpunosti anonimno, a Vaše rezultate ne ćemo moći povezati s Vašim identitetom. U bilo kojem trenutku imate pravo i mogućnost bez ikakvih posljedica odustati od sudjelovanja ili se iz njega povući. Detaljne upute o načinu odgovaranja nalaze se u samom upitniku. Ispunjavanje upitnika smatra se Vašim pristankom na sudjelovanje u istraživanju.

Uvid u rezultate istraživanja imat ćete nakon dovršavanja cjelovitoga rada, a za sve upite koje želite postaviti bilo kada, molim Vas da se javite na e-adresu _____ (navesti) ili mobitel _____ (navesti).

Naglašavamo kako je sudjelovanje u ovom istraživanju dobrovoljno i da imate pravo bez ikakvih posljedica odustati od sudjelovanja ili se iz njega povući.

Datum: _____

Prilog 5. Primjer suglasnosti za sudjelovanje djeteta u istraživanju

Poštovani roditelji,

Za potrebe diplomskoga rada studenta/ice psihologije _____ (ime i prezime) provodi se istraživanje na temu _____ (naslov teme). Cilj ovoga istraživanja je _____ (navesti).

Sukladno Zakonu o psihološkoj djelatnosti, podatci dobiveni u ovom istraživanju bit će strogo povjerljivi i čuvani. Svi izvještaji nastali na temelju ovoga istraživanja koristit će rezultate koji govore o grupi djece ove dobi općenito (nigdje se ne će navoditi rezultati pojedinačnoga sudionika). Dozvolu za ispitivanje dobili smo od ravnatelja škole, a u skladu s Kodeksom etike psihološke djelatnosti i Etičkim kodeksom istraživanja s djecom, prije ispitivanja željeli smo Vas kao roditelje obavijestiti o istraživanju i zatražiti Vašu suglasnost. Vašoj djeci ćemo također objasniti svrhu ispitivanja, odgovoriti na njihova pitanja te ih zamoliti za pristanak za sudjelovanje u istraživanju. Nakon toga, ispitivanje će se obaviti samo s onim učenicima koji su pristali sudjelovati. Ako imate ikakva pitanja možete kontaktirati diplomanta/diplomanticu _____ (ime i prezime) na sljedeći telefonski broj _____ (navesti).

SUGLASNOST

Suglasan sam da moje dijete _____ (ime i prezime, razred) sudjeluje u istraživanju, uz pridržavanje Kodeksa etike psihološke djelatnosti i uz zaštitu tajnosti podataka (molim, zaokružite DA ako ste suglasni da dijete sudjeluje u istraživanju, a NE ako to ne želite).

DA NE

(potpis roditelja)

Prilog 6. *Primjer dopisa ustanovi (primjer je važno prilagoditi specifičnostima vezanim uz istraživanje i ustanovu u kojoj se provodi; otisnuti na memorandumu i prema potrebi zatražiti pečat preko pročelnika odsjeka)*

Ime i prezime studenta
Fakultet hrvatskih studija
Sveučilišta u Zagrebu
Sveučilišni kampus Borongaj
Borongajska 83d
10000 Zagreb

Naziv škole/fakulteta/ustanove
n/p ravnatelja/dekana (navesti ime)
Adresa ustanove

Poštovani,

molimo Vas da odobrite provođenje istraživanja u kojem bi sudjelovali _____ (učenici Vaše škole/studenti Vašega fakulteta/djelatnici Vaše ustanove). Istraživanje se provodi za potrebe izrade diplomskoga rada _____ (ime i prezime diplomanta, studenta/studentice Studija psihologije Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu), pod mentorstvom _____ (titula i ime i prezime mentora). Tema diplomskoga rada je _____. Istraživanje će provoditi _____ (ako će više osoba sudjelovati – navesti sva imena).

U Vašoj _____ (ustanovi/školi/fakultetu) planirano je provođenje istraživanja na uzorku od N _____ (učenika/studenata/djelatnika) _____ (razrede/godišta/Odsjeka). Popunjavanje upitnika u prosjeku traje oko _____ (broj) minuta te predlažemo da se provođenje istraživanja organizira _____ (na satovima razrednih Odsjeka/na početku/kraju predavanja/tijekom stanke). U istraživanju se primjenjuju _____ (navesti instrumentarij, autore i vrlo kratko objašnjenje što ispituje taj instrument. Priložiti instrumente kada je moguće jer se nerijetko traže radi uvida, obavezno donijeti odluku u suradnji s mentorom). Istraživanje i obveze istraživača su usklađene s Kodeksom etike psihološke djelatnosti (Etičkom kodeksom istraživanja s djecom, ako je istraživanje s djecom). U skladu s tim, prikupit ćemo informirani pristanak _____ (učenika i njihovih roditelja/studenata/djelatnika).

Zahvaljujemo Vam na susretljivosti.

S poštovanjem,

Mentorica/mentor (titula, ime i prezime mentora):

Prilog 7. Primjer kratke zamolbe za provođenje istraživanja u ustanovi (otisnuti na memorandumu i zatražiti pečat preko pročelnika odsjeka)

**ZAMOLBA ZA ODOBRAVANJE PROVOĐENJA ISTRAŽIVANJA ZA IZRADU
DIPLOMSKOGA RADA**

Poštovani,

Molimo vas da, za potrebe izrade diplomskoga rada pod nazivom

koji se u okviru studija psihologije Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, provodi pod mentorstvom

kolegi/ci _____

omogućite provedbu istraživanja u Vašoj školi. Istraživački nacrt i njegove etičke implikacije odobreni su od strane mentorice/mentora. Iskreno se nadamo da ćete nam izaći u susret u ostvarivanju ovoga završnoga zadatka u obrazovanju psihologa te se unaprijed zahvaljujemo!

U Zagrebu, _____

Mentorica/mentor:

Pročelnik Odsjeka za psihologiju
